

XVII.

**Alexander Rydberg: Peter Murbecks Virksomhet
i Skåne (Lund 1904).**

Ligesom der her til Lands i den nyere Tid er vakt en ikke ringe Interesse for de stærke religiøse Bevægelser i første Halvdel af det 18de Aarhundrede, saaledes gjælder det samme vort Naboland Sverig, hvor de samme Rørelser ytrede sig med ikke ringere Kraft, men under vanskeligere Kaar. Et Vidnesbyrd herom afgiver ovennævnte Skrift, der i sin Udførlighed viser en Fordybelse i Emnet og Forstaaelse af det kristelige Livs Ytringer, der giver Fremstillingen Værd som et Kildeskrift, hvortil enhver, der senere vil sysle med Kirkelivet i Skaane i det nævnte Tidsrum maa vende tilbage med Tak til Forfatteren for hans omhyggelige Granskning af en af den Tids betydeligste kirkelige Personligheders Levned og Virksomhed.

Peter Murbeck fødtes 1708 i Carlskrona og døde 1766 som Sognepræst i Frillestad og Rødeby i Bleking. Mellem disse to Tidspunkter ligger et Liv viet til Herrens

Tjeneste i en Grad som kun faa Menneskers. Nærværende Skrift dvæler dog kun ved den Del af Murbecks Virksomhed, der faldt i Aarene 1724—46 i Skaane (i Malmø, Helsingborg og Helsingborg), men indeholder for dette Tidsrum et rigt Materiale til Oplysning baade om Mandens ædle, kristelige Personlighed, hans storartede Evner som Opvækkelsesprædikant (han kunde, som P. Wieselgren siger, af Tyve, Drankere og Spottere skaffe Arvinger til Guds Rige) og endelig om den smaalige og uretfærdige Forfølgelse, han blev underkastet, særlig af Domkapitlet i Lund, der under Professor, senere Biskop i Lund (endelig Ærkebiskop i Upsala) Henrik Benzelius's Ledelse synes at have været uden al Forstaaelse af det kristelige Livs Tarv og Trang.

Det kunde bemærkes, at Murbeck stod i Forbindelse med flere Mænd af pietistisk Retning i Kjøbenhavn, som Professor J. F. Reuss, Rasm. Mønich (død som Sognepræst i Vordingborg) o. a. Men da den danske Separatist Jens Christensen Brock (forh. Skolelærer i Jylland) 1737 kom til Malmø og her søgte at udsprede sine støtterupske Anskuelse, ilede Murbeck fra Helsingborg til Malmø for at modarbejde ham og hindre sine fromme Venner fra at lade sig vildlede af Brocks sværmeriske Lærdomme.

H. F. R.
